

Hoofdbestuur

De vergadering van 5 april was weer be hoorlijk bezet. Er waren ook gasten: vertegenwoordigers uit de Gemeenschappen, die zitting hebben in de taakgroep „Gemeenschappen”.

Het lag voor de hand dat het hoofdbestuur ontstemd was over het vonnis dat dienstweigeraar Vellekoop (met partiële bezwaren tegen het hanteren van de wapens) had gekregen. Een protestverklaring werd opgesteld en uitgegeven. De verklaring werd ook voor de radio gebracht en elders in dit blad zal men hem nog eens aantreffen. Vellekoop kreeg een hard vonnis, terwijl ongeveer tegelijkertijd in de krant stond (en al lang bekend was), dat de wettelijke erkenningsgronden waarschijnlijk ver ruimd zouden worden.

Een beetje verbaasd zijn we bovendien over Minister Van Doorn (CRM). Die geeft de kerken er 17½ minuten zendtijd bij, welke tijd bij het totaal van de Hilversumse zenduren komt, zodat niemand iets hoeft af te staan. Voor ons kon dit niet, terwijl we nog steeds onderbedeeld (nu dus weer een beetje meer) waren. We gaan weer aan de bel trekken.

Hoofdbestuursleden schoven weer wat

ongemakkelijk heen en weer toen de contacten met de gemeenschappen (onder het oog en het oor van de gasten) aan de orde kwamen. Het bezoek van H.B.-leden aan gemeenschappen is weer afgenomen, en er worden opnieuw klachten gehoord, dat men, behalve De Leede, „nooit iemand ziet”. Laten de H.B.-leden dan in elk geval op de sprekerslijst voorkomen! De Leede zal trachten dit te bewerken.

Dr. A. J. Wichers
Alg.-sekretaris

Het Steunfonds gaat vermogensbeheer aanbieden in gevallen dat zulk beheer gewenst wordt en het Fonds mede begunstigde is. Er moeten nog enkele juridische punten worden nagegaan, maar in beginsel accoord. Deze instemming van het H.B. konden voorzitter, secretaris, penningmeester en directeur op 8 april meteen mondeling aan het Steunfondsbestuur overbrengen, omdat er op de avond van die dag een ontmoeting

was. Het Fonds heeft nog meer nieuwe plannen (en laat er ook een varen omdat het niet bevalt) doch daarover later meer.

Waar het nu om gaat is, dat het enorm goed is als men elkaar als besturen regelmatig ontmoet en elkaar bijpraat over alle zaken. Over een half jaar komt er een nieuwe ontmoeting. Voorts is natuurlijk belangrijk, dat de werving van geld goed lijkt te lopen. Gelukkig zag het er voor de maart-actie niet slecht uit.

Enkele jaren geleden is onze Correspondentiekring voor Huwelijkscontacten opgegaan in het Nederlands Centrum voor Huwelijkscontacten, de N.C.H.C., het landelijk orgaan dat werd gevormd uit de R.K., N.H., Gereform. en Humanistische bureaus. Maar we hebben daar wel een begeleidingscommissie in gehouden voor humanistische en aanverwante cliënten.

Voorzitter van die commissie is nu geworden mr. A. F. E. Hensen te Rijswijk, lid van de Verbondsraad. Als voorzitter van de commissie wordt de heer Hensen tevens bestuurslid van dat N.C.H.C.

In de begeleidingscommissie zitten verder nog mevrouw Bijleveld-Jung uit Loon op Zand en de heren Van den Ban en Kruyswijk uit Utrecht.

Driebergen, april 1974

Over de komputer

Wanneer mensen over de komputer praten zou men ze in twee groepen kunnen indelen. De eerste groep weet niets van de techniek, vindt het maar een raar ding waar je ingestopt wordt en vervolgens ontmenselijkt weer uitkomt. De andere groep meent zich deskundig, of is deskundig, strooit kwistig met vakjargon en prijst het apparaat als een onschatbare dienstknecht der mensheid.

Al heeft het Verbond geen komputer, een paar dingen zoals de kontributie-inning, het aanmaken van adressen voor „Humanist” e.d. geschieden wel via de komputer (van een service-maatschappij). Dat geeft veel ekstra-werk bijvoorbeeld bij de kontributie-inning. In plaats van 70 onbetaalde inkasseerders (toen de penningmeesters van de gemeenschappen de bijdragen nog inden) moet er op de Oudegracht nu veel tijd, geld en mankracht in het voorbereiden, begeleiden en afwerken worden gestoken.

Daar komt nog bij dat wij ons uit zuinigheidsoverwegingen op een standaard-programma hebben geabonneerd, dat echter toch weer op diverse onderdelen moest worden uitgebreid vanwege de typische structuur van het Verbond.

Voorts werd ter besparing van de kosten:

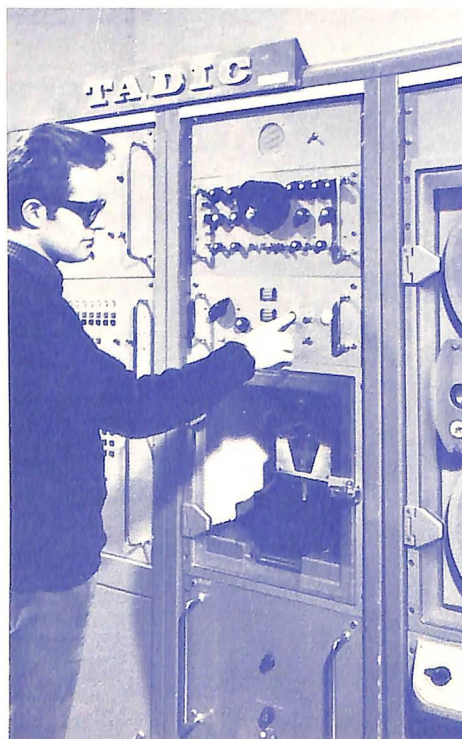
- het invoeren van een nieuw adres,
- het wijzigen van een bestaand adres,
- het afvoeren van een adres

beperkt tot één „run” éénmaal per maand. Ook het adressen-materiaal wordt slechts éénmaal per maand afgeslagen en ter besparing van de kosten dan nog in duplo.

Het zal nu duidelijk zijn dat het soms wel zes weken kan duren voordat bijvoorbeeld bij de verzending van „Humanist” bovengenoemde wijzigingen tot uitdrukking komen.

Tenslotte zij nog vermeld dat op wens van de Verbondsraad onlangs de vermelding „Mej.” bij adressering is komen te vervallen.

Fiege

De zaak-Vellekoop

„Het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond heeft met grote teleurstelling kennis genomen van de uitspraak over de dienstweigering van Kees Vellekoop. Het wil er geen oordeel over uitspreken of op grond van de bestaande wettekst zijn gewetensbezwaren door de rechter erkend hadden kunnen worden.

Helaas is in de strafmaat niet tot uiting gebracht dat juist thans uitbreiding van de wettelijke gronden voor dienstweigering in discussie is.

In ieder geval meent het hoofdbestuur dat een uitspraak als deze onderstreept hoezeer wijziging van de wet op dit punt op korte termijn geboden is. Het heeft er zich al eerder over uitgesproken dat gewetensbezwaren tegen elke of enigerlei vorm van oorlogsverrichting door het militaire apparaat grond voor vrijstelling van militaire dienst dienen op te leveren.

Het hoofdbestuur doet een dringend beroep op de Nederlandse Regering en de Staten Generaal om een dergelijk voorstel tot wetwijziging op de kortst mogelijke termijn tot stand te brengen en verzoekt de Minister van Justitie in afwachting daarvan de tenuitvoerlegging van deze uitspraak achterwege te laten.”

Aldus een op 5 april j.l. uitgegeven verklaring van het Hoofdbestuur.

Afscheid van de moeder van het Verbond

Nog maar kort geleden („Humanist” van 1-11-’73) konden Spigt en Van Praag de persoon van Mevrouw H. A. Polak-Schwarz en haar betekenis voor het Humanistisch Verbond belichten, bij haar 80e verjaardag. De toen uitgesproken hoop „laat zij nog lange tijd – al is het dan in kalmer tempo – kunnen doorgaan” is helaas niet in vervulling gegaan. Goede Vrijdag bereikte ons het bericht van haar plotseling en onverwachte overlijden, vóór het slapen gaan, liggend in bed, een potlood in de hand, kennelijk om nog iets te noteren. Terrecht kon Spigt dan ook bij zijn als vriend in Westerveld uitgesproken afscheidswaarden zeggen: zij is gestorven zoals zij het gewild heeft, in een flits terwijl ze nog met allerlei bezig was.

Bij mijn afscheidswaarden, als voorzitter van het Humanistisch Verbond in Westerveld, heb ik eraan herinnerd dat wat Mevrouw Polak menselijk en materieel voor het Verbond heeft betekend, door niemand wordt geëvenaard. En wat ik met „menselijk” bedoelde, kan misschien het beste duidelijk gemaakt worden door weer te geven wat ik daarover (ongeveer) bij haar baar zei:

„Bij het afscheid van de eerste voorzit-

Mevrouw Polak-Schwarz

ter van het Verbond, Van Praag, is gesproken van de vaderfiguur die terugtrad. Zonder zijn visionaire verbeelding en hardnekkig toegewijd volhouden was het Verbond niet ontstaan. Zonder de liefdevolle aandacht, hulp en steun van Mevrouw Polak was het niet blijven bestaan. In haar nemen wij dan ook stellig afscheid van de moeder van het Verbond, steeds weer bereid in te springen, op te beuren en te helpen.

Wat met het „materieel” wordt bedoeld,

mag binnen het Verbond bekend worden geacht. Vele jaren heeft mevrouw Polak projecten van ons gesteund, mogelijk gemaakt door te helpen. Zoals zij er na de vreselijke klappen die de oorlog haar en haar gezin toebracht door het omkomen van man en dochter, in slaagde een nieuwe zin te leggen in haar leven. Een zin daaruit bestaande dat zij door haar hulp, steun en belangstelling anderen (mensen zowel als bewegingen) stimuleerde in hun leven en streven zelf een zin te leggen. En nu is natuurlijk duidelijk dat het gemakkelijker is te helpen voor hen die meer hebben, omdat zij meer kunnen geven. Maar, ik zou menen dat juist typisch voor Mevrouw Polak was de manier waarop zij hielp. De vreugde die zij zelf beleefde om anderen te helpen, wist zij aan die anderen over te brengen op een stimulerende wijze. Het was voor het Verbond dat haar zeer na aan het hart lag, erg veel. Tussen de vele bloemstukken rond de baar in Westerveld, lag ons afscheid op de baar zelf. Toen deze zakte, gingen de bloemen van het Verbond met haar mee. „Wij dachten”, zei een van haar dochters tegen mij „dat moeder dat zo gewild zou hebben”.

M. G. R.

In de marge

„Amnesty International” geeft een maandelijks informatieblad uit dat de toepasselijke titel „Wordt vervolgd” draagt. Lezing ervan stemt droef te moede.

Negen en twintig jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog, moet Amnesty International gevallen van onrechtmatige vrijheidsberoving, moord, broodroof, onderdrukking van het vrije woord en het vrije geschrift, dwangarbeid, martelpraktijken enz. enz. rapporte-

teren uit talrijke landen over de gehele aardbol: Brazilië, Chili, Rhodesië, Columbia, Libië, Turkije, Maleisië, Griekenland, N-Ierland, Rusland, Portugal, Yemen, Indonesië, Vietnam, Marokko, Spanje.

De zin van het offer van hun leven heeft voor velen die in de Tweede Wereldoorlog zijn gevallen, daarin bestaan, dat zij daarmee aan dergelijke bandietenstreken voorgoed een eind dachten te maken.

Eens per jaar, begin mei, herdenken wij

hen. Wij, die de vrijheid alweer als vanzelfsprekend aksepteran, nemen dan een minuut stilte in acht. Met één minuut stilte alléén, voldoen wij, óók na 29 jaar echter niet aan de verplichting die hun offer voor ons blijft.

Iets van die ere-schuld kunnen wij inlossen door het werk van organisaties als „Amnesty International” (Roeterstraat 34, Amsterdam) te steunen.

Fiege

**5-9 AUGUSTUS
1974**

**VRIJE
UNIVERSITEIT
TE
AMSTERDAM**

INTERNATIONAL HUMANIST AND ETHICAL UNION ZESDE INTERNATIONALE CONGRES

Wellicht zal achteraf blijken dat dit artikelje volkomen overbodig is, omdat iedereen natuurlijk al weet dat van 5 t/m 9 augustus de IHEU in de Vrije Universiteit te Amsterdam een internationaal congres organiseert met als thema: „De Humanistische Revolutie”. Dat alles gebeurt onder voorzitterschap van Dr. Sicco L. Mansholt, oud-voorzitter van de EEG Commissie, die bijgestaan zal worden door de volgende vice-presidenten:

Harold J. Blackham, Groot-Brittannië.
Voorzitter van de Social Morality Council, President van de British Humanist Association.

H. E. Willy Calewaert, België.

Minister van Onderwijs.

Paul Kurtz, U.S.A.

Hoogleraar in de Filosofie.

Dr. Henry Morgentaler, Canada.

Oud-president van de Humanist Association of Canada.

Jerome Nathanson, U.S.A.

Voorzitter van de New York Society for Ethical Culture.

H. E. Kurt Partzsch, M. P., West-Duitsland.

Minister voor Sociale Zaken van Nederland-Saksen.

Dr. Ivo Samkalden, Nederland.

Burgemeester van Amsterdam.

Het hoofdthema: „De Humanistische Revolutie” zal opgesplitst worden in de volgende sub-thema's:

1. Democratie, staat en individu.

2. Gelijkheid.

Beiden zullen worden ingeleid door Mr. V. M. Tarkunde (India), oud-rechter van het Hooggerechtshof;

3. De verwezenlijking van het menselijk leven en de kwaliteit van dat leven.

4. Ekologie en economische groei.

Beiden zullen worden ingeleid door Dr.

S. Stojanovic (Yugoslavië), hoogleraar in de filosofie;

5. Strategie en tactiek van de humanistische maatschappijverandering.

6. Onderwijs.

Beiden zullen worden ingeleid door Dr. P. Thoenes (Nederland), hoogleraar in de sociologie.

Deze inleidingen zullen worden gehouden op dinsdag 6 augustus.

Daarna op 6 en 7 augustus zullen discussiegroepen gevormd worden, die zich o.a. zullen moeten bezinnen op:

1. Een humanistische definitie van 'n open democratische gemeenschap die 'n maximum aan vrijheid garandeert voor de mens als individu en als lid van 'n gemeenschap.

2. Welke houding moeten wij aannemen t.a.v. de Derde Wereld en het milieu, als we uitgaan van de gelijkheid van ieder individu, in die zin dat iedereen streeft naar een optimale realisering van zijn eigen leven?

Wat moet ik als lid van een welvaartsstaat opgeven ten bate van de Derde Wereld en het milieu? Hoeveel tijd hebben we nog om daadwerkelijk iets te ondernemen? Waar beginnen we?

3. Waardoor wordt de verwezenlijking van het menselijk leven beperkt en kunnen we nog echt spreken van „verwezenlijking” in onze technokratische, verstedelijkte maatschappij?

4. Hoe kan de humanistische beweging bijdragen aan de herwaardering van menselijk welzijn in niet-materiële zin, iets dat volgens het rapport van de Club van Rome voor de westerse wereld tot een noodzakelijkheid geworden is?

5. Maatschappijveranderingen zijn 'n noodzakelijkheid, maar welke middelen gaan wij hanteren om ons doel te bereiken? Zijn er maatschappelijke situaties

denkbaar die een revolutionair, gewelddadig optreden verantwoord en zelfs onontkoombaar maken?

6. Aan welke voorwaarden moet worden voldaan voordat zich een humanistische revolutie in het onderwijs zal voltrekken?

Boeiende vraagstellingen met een universeel karakter, waardoor gedachten-uitwisseling op internationaal niveau noodzakelijk wordt, omdat we alleen door voeling met elkaar te houden een werkelijke humanistische revolutie op gang kunnen brengen.

Naast deze programmapunten is het misschien interessant te weten dat het congres op maandag 5 augustus door de gemeente Amsterdam, in samenwerking met de overheid, in het Van Gogh museum ontvangen zal worden, terwijl op dinsdag 6 augustus Dr. Mansholt zal spreken over „De verantwoordelijkheden van de mens in de wereld van morgen” en dat op vrijdag 9 augustus het congres besloten zal worden met de uitreiking van de Humanist Award en een slotfeest in de Koningszaal en Tijgerzaal van Artis. Ondanks dit zwaar beladen programma zal er genoeg ruimte zijn voor gesprek en kennismaking in een minder gespannen sfeer.

Alhoewel het congres op vrijdag sluit, is er voor hen die nog langer in internationaal gezelschap willen verkeren de gelegenheid om daarna aan een tocht deel te nemen, die liefhebbers in 'n boot, voorzien van hotelaccommodatie, zal verzamelen om de Nederlandse wateren te bevaren (11 t/m 14 augustus).

Ik zou zeggen, reden genoeg om aan dit zesde IHEU congres, dat voor de tweede keer in Amsterdam samenkomt (eerste keer in 1952) deel te nemen.

Inlichtingen zijn verkrijgbaar bij: IHEU, Oudegracht 152, Utrecht.

Willie Heijnen

SAMEN OVERLEVEN

Als het puntje bij het paaltje komt...

J. Meltzer

„Naarmate wij ons verder in de problematiek hebben verdiept, zijn wij er steeds meer van overtuigd geraakt, dat oplossingen altijd gepaard gaan met zodanige wijzigingen in de sociaal-economische structuur en zodanige wijzigingen in ons normen- en waardenpatroon, dat niet alleen gesproken kan worden van een nieuwe samenleving, maar ook van een nieuw mensbeeld.”

Deze lange zin uit de inleiding van het Concept-Rapport inzake Beperking van Productie en Consumptie van het H.V. roept blijde verwachtingen op, ware het niet, dat in dezelfde inleiding staat te lezen: „Gezien de nauwe relatie, die productie- en consumptiestructuren hebben met de sociaal-economische politiek is het begrijpelijk, dat op dit punt de meningen van de werkgroep-leden nogal uiteenliepen.”

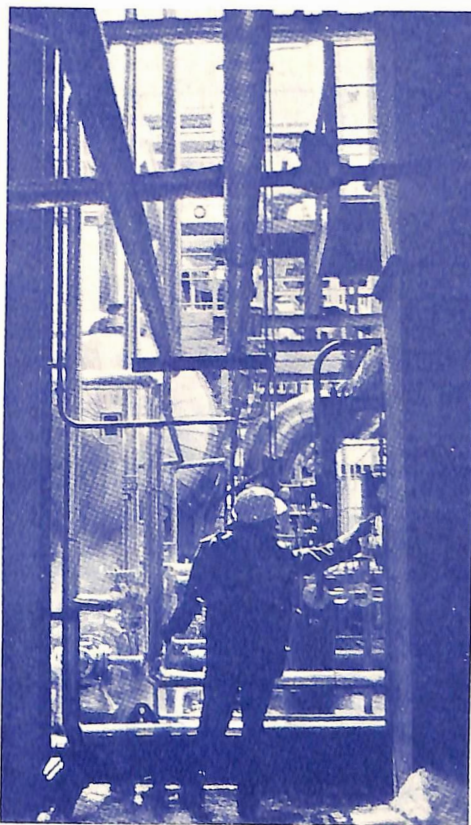
Al kunnen wij er misschien prat op gaan, dat geen twee humanisten het ooit (geheel) eens kunnen zijn, er is toch wel degelijk een humanistische mensbeeld, van waaruit een humanistische maatschappij-visie wordt opgebouwd. Natuurlijk kan men over vele details van mening verschillen, maar het is nauwelijks denkbaar, dat een autoritaire maatschappij of bedrijfsvorm geacht kan worden in overeenstemming te zijn met een humanistische opvatting. Het is dan ook logisch, dat elders in het rapport te lezen is, dat de huidige maatschappij stoelt op verouderde opvattingen over de zedelijke waarde van het bezit en van de arbeid. Even logisch is de opmerking in het rapport, dat als belangrijke voorwaarde voor de productiebeperking een herverdeling van de beschikkingmacht onontkoombaar is.

Ik zou haast zeggen, als we het over deze dingen eens zijn, waar praten we dan nog over. Zijn er dan werkelijk welmenende mensen, die denken, dat we met een paar onbelangrijke wijzigingen in de maatschappelijke structuur de productie kunnen beperken?

Natuurlijk zijn er binnen het bestaande maatschappelijk stelsel van de vrije ondernemingswijze productie, of misschien eerlijker en duidelijker gezegd, het kapitalisme, allerlei verbeteringen denkbaar, zoals medezeggenschap op allerlei gebied en dus ook in de bedrijven. Maar dat neemt niet weg, dat de op het winstmotief berustende economie onvermijdelijk moet leiden tot een steeds verdergaande groei van de productie. En om deze groei te rechtvaardigen, resp. mogelijk te maken zal de consumptie worden gestimuleerd. De menselijke arbeid is daarbij ondergeschikt aan het kapitaal, en daar wordt in principe niets aan veranderd, als de arbeiders in de bedrijven medezeggenschap krijgen. Immers, het best denkbare resultaat, dat met medezeggenschap kan worden verkregen, is dat de belangen van de aandeelhouders (het kapitaal) en het collectief van de arbeiders geheel parallel lopen. Aan de behoefte om door hogere productie meer winst te behalen verandert niets, hoogstens zal dan de eensgezinde inspanning van het bedrijf een nog grotere weerstand opleveren voor de gemeenschap om de productie

te beperken. In de Engelse wapenindustrie hebben we enige jaren geleden een duidelijk voorbeeld gezien, dat directie én arbeiders zich eensgezind verzetten tegen de plannen van de toenmalige regering om de wapenproductie te beperken.

Het is een veel voorkomend misverstand, dat een marxistische maatschappij in dit opzicht beter zou functioneren. Men be-

hoeft maar naar de economie van de Sovjet-Unie te kijken om te zien, dat dit niet klopt en dat men daar met precies dezelfde problemen worstelt. Als men in plaats van het kapitaal als motor van de maatschappij de arbeid als uitgangspunt kiest, komt men voor dezelfde moeilijkheden te staan. Immers, inplaats van het winstmotief heeft men dan de werkgelegenheid centraal staan. Zelfs in het geval, dat de bevolking niet meer groeit kan men er zeker van zijn, dat de drang naar verhoging van de welvaart tot vergroting van de productie moet leiden, tenzij..., ja tenzij men uit anderen hoofde maatregelen wenst te nemen om de groei van de productie te beteugelen. Zowel in het kapitalistische als in het marxistische stelsel zal bovendien de toenemende mechanisatie menselijke arbeid overbodig maken. En als wij de daardoor vrijgekomen tijd niet anders weten te ge-

bruiken dan door uitbreiding van de werkgelegenheid in de productiesector, zal dit wederom leiden tot vergroting van de productie.¹⁾

De vraag op welke wijze dan wel de productie afgeremd kon worden blijft evenwel bestaan. Allereerst zal men werkelijk goed doordringen moeten zijn van de noodzaak om dit te doen. Men moet zich er goed van bewust zijn, dat de grondstoffenvoorraden eindig zijn en in elk geval niet verspild mogen worden. Wij kennen maar al te goed de verspilling van grondstoffen ten gevolge van de productie van allerlei onnodige prullaria, onnodig grote variatie in aanbiedingen van hetzelfde artikel, voortdurende verschijning van nieuwe modellen zonder wezenlijke verbeteringen (auto's b.v.), productie van inferieure kwaliteit (vaak met het oogmerk om de omzet te verhogen). De overheid kan deze verspilling alleen tegengaan als zij een stevige greep heeft op de mogelijkheden wat en hoe er geproduceerd mag worden. M.a.w. de productie moet worden beheerst door een vergunningstelsel, dat gepaard gaat met kwaliteitseisen en kwaliteitscontrole. Het spreekt van zelf, dat dan ook aan de geïmporteerde artikelen overeenkomstige eisen gesteld moeten worden, al kan men de productie buiten onze grenzen niet direct beïnvloeden.

Of er een werkelijke productiebeheersing komt en of deze zal slagen hangt uitsluitend af van de wil van ons allemaal om het politieke instrument daarvoor te bespelen.²⁾ Dit is dan ook de betekenis van de mentaliteitsverandering, als het puntje bij het paaltje komt; als wij werkelijk de economie dienstbaar willen maken aan het leefklimaat van onze toekomst en niet omgekeerd!

Jacq. Meltzer, Nieuw-Loosdrecht

¹⁾ De herwaardering van de arbeid en de verschuiving van de vrijgekomen arbeid uit de productie-sector naar de dienstensector worden in het bovengenoemde rapport nader uitgewerkt.

²⁾ Zoals in het rapport reeds is gesteld, is de herverdeling van de beschikkingmacht daarvoor een wezenlijke voorwaarde.

humanist

Verantwoordelijk voor de inhoud:

Hoofdbestuur H.V.

Eindredacteur: Directeur H.V.

Lay-out: Lumax Utrecht

Druk: Lumax Utrecht

Redactie-adres:

Humanistisch Verbond

Oudegracht 152 Utrecht

Tel.: 030 - 31 81 45

H.S.H.B. - Huisvesting en verzorging van bejaarden „nieuwe stijl”

Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden heeft deze stichting zoals wij reeds in „Humanist” van 1-4 mededeelden een plan gelanceerd, dat nieuwe vormen van huisvesting en verzorging inhoudt.

Uitgangspunten zijn daarbij:

- Als de mens oud wordt en in bepaalde mate verzorging behoeft, moet de allereerste en belangrijkste eis zijn dat hij deel blijft uitmaken van de samenleving en gerespecteerd wordt als medemens, die in zijn werkzaam leven zijn aandeel heeft geleverd aan de verworvenheden van die samenleving. Hij heeft na de beëindiging van de produktieve levensfase *het onbetwistbaar recht* deel te blijven uitmaken van de gemeenschap. Kort gezegd: de oudere mens dient geïntegreerd te blijven in de maatschappij!
- De verzorging of bescherming die de oudere mens nodig heeft, dient in vergaande mate nauwkeurig aangepast te worden aan zijn persoonlijke behoefte en voorkeur, zodat zijn vrijheid, zoveel als mogelijk is, gewaarborgd wordt.
- De huisvestingsvormen en de voorzieningen binnen die woonvormen dienen zo gevarieerd mogelijk te zijn, opdat een ieder de vorm van huisvesting van zijn keuze kan verkrijgen en rekenen kan op de bescherming en verzorging die hij nodig heeft.
- Het beleid dient erop gericht te zijn dat bij wijziging van verzorgingsbehoefte of huisvestingswens, verandering in beginsel mogelijk is. Van konfektie-verzorging moeten we naar maatverzorging.

Eén van de middelen om een zo volledig mogelijke integratie te bereiken, is niet alleen aan bejaarden huisvesting te bieden, doch ook aan onvolledige en voltooide gezinnen, lichamelijk gehandicapten én alleenstaanden.

Voor het verzorgingstehuis „Oude Stijl” is nauwelijks plaats ingeruimd in het nieuwe plan. Er zal een ruime keuze van woonvormen zijn:

- Aangepaste kleine woningen, losstaand of in rijen, in één of twee lagen gebouwd;
- Woningpaviljoens, in twee woonlagen;
- Woon-eenheden met verzorging in een woongebouw, voorzien van interkom-installatie.

Een *woningpaviljoen* bestaat uit een kleine groep „paviljoenwoningen”, een *gezinsvervangende huisvestingsvorm*, waarin een aantal alleenstaanden en/of een aantal echtparen ieder de beschikking krijgen over één van deze paviljoenwoningen. De bewoners kunnen de maaltijden gezamenlijk gebruiken in de gemeenschappelijke eetruimte en rekreëren in de gemeenschapsruimte. Zij kunnen elkaar bijstaan bij het verrichten van de huishoudelijke werkzaamheden en de lichte persoonlijke verzorging. In deze gemeenschapshuizen zal vanuit het centrum zo nodig hulp geboden worden. Het ligt in de bedoeling te bevorderen dat de bewoners zich zo lang mogelijk in hun woning kunnen handhaven. Indien konsentratie van zwaarverzorgingsbehoevenden nodig is, zouden een of meer – de dichtst bij het medisch centrum gelegen – woningpaviljoens speciaal daartoe bestemd kunnen worden.

Een belangrijk element in het plan is voorts het *ontmoetingscentrum*.

Dit centrum is *bedoeld voor de bewoners uit de wijk* en uit het kompleks. Er zijn ruimten geprojecteerd voor recreatie- en winkelvoorzieningen, wijkvoorzieningen en een medisch centrum.

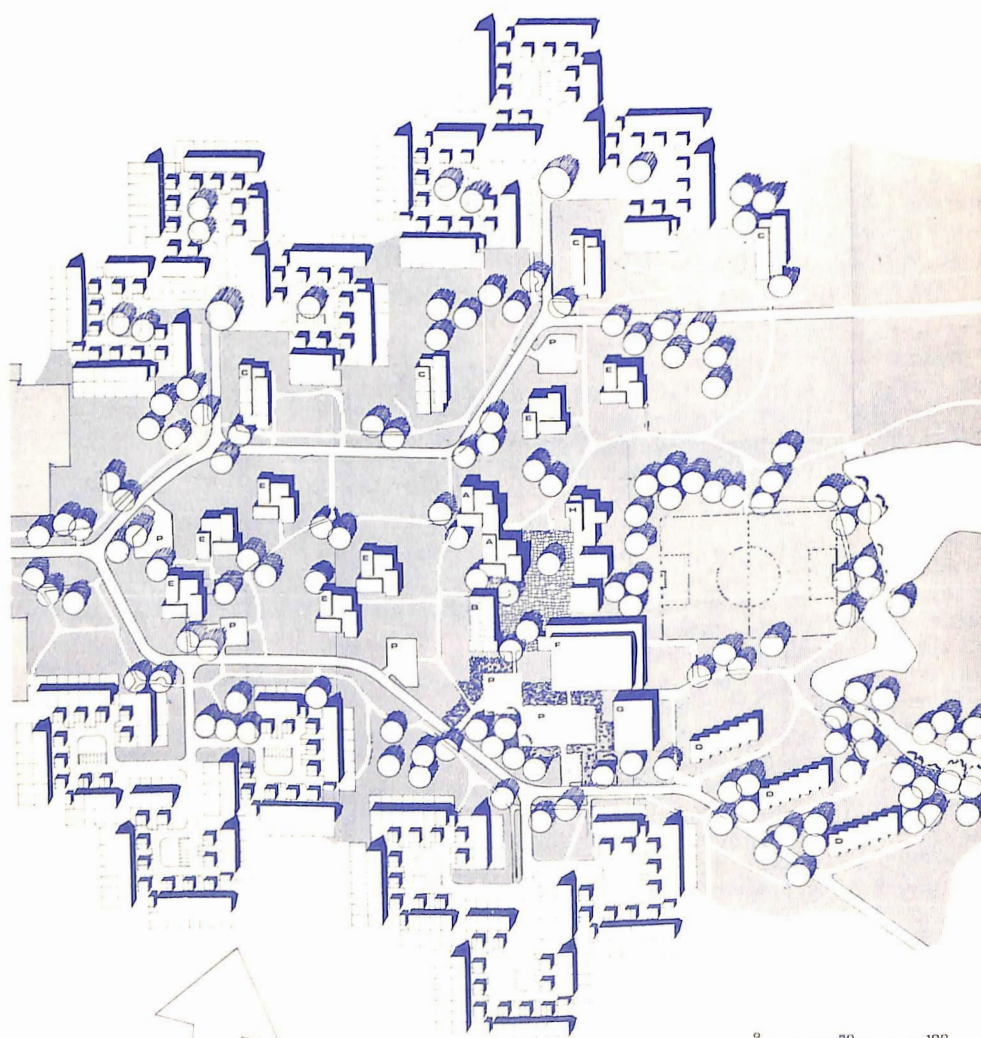
In deze ruimten zouden o.a. opgenomen kunnen worden een kleinschalig maar aantrekkelijk winkelcentrum, inclusief café-restaurant, ruimte voor toneel, muziek, film, bibliotheek, bank, kapper, turnclub, hobby- en speelruimten, apotheek, trombosedienst, kruisvereniging, pedikure, krèche-kleuterspeelzaal etc.

Ten behoeve van de bewoners van de onder c. genoemde wooneenheden zouden overdekte wandelgalerijen naar het zojuist beschreven ontmoetingscentrum geprojecteerd kunnen worden. De eerste functie van het centrum zal moeten zijn een schakel tussen de bewoners van de omliggende wijk(en) enerzijds en die van het woonkompleks anderzijds. Het ontmoetingscentrum moet voldoende te bieden hebben voor de gehele wijk en dient voldoende aantrekkelijk te zijn. De in het kompleks wonende ouderen én de bewoners uit de wijk, moeten allen worden aangetrokken door wat het centrum te bieden heeft.

De bedoeling van het gelanceerde plan is een stimulans te zijn voor allen die werkzaam zijn op het gebied van de huisvesting en verzorging van ouderen. Hopelijk zullen geïnteresseerden er de aanleiding in zien verder te denken over andere en betere vormen van huisvesting van ouderen, gehandicapten en onvolledige en voltooide gezinnen. Het plan heeft niet de pretentie een kant en klare oplossing te geven voor alle problemen en wenselijkheden. Over allerlei met het plan samenhangende vraagstukken, zoals een aangepast opnemings- en toewijzingsbeleid, aanvulling van opleidingsprogramma's, samenwerking met het open bejaardenwerk en het wijkwerk, zal verder nagedacht moeten worden.

Belangstellenden kunnen het boekje waarin dit plan is verwerkt bestellen door f 3,90 over te maken op postgiro 557501, ten name van de HSHB te Amsterdam.

- Wijkvoorzieningen op de begane grond, wooneenheden voor verzorgingsbehoevenden op 2 verdiepingen
- Medisch centrum op de begane grond, ziekenboeg op de verdieping
- Woningen in 2 woonlagen voor ouderen, gehandicapten, alleenstaanden en onvolledige gezinnen
- Woningen in 1 woonlaag voor ouderen, gehandicapten, alleenstaanden en onvolledige gezinnen
- Woningpaviljoens — F. Sporthal — G. Overdekt instructiebad — H. Recreatie- en winkelvoorzieningen
- Parkeren

Begin maart jl. hebben wij in Utrecht een conferentie gehouden met vertegenwoordigers van de besturen van de gewesten. Naast de gemeenschappen met hun besturen kent het verbond reeds lang een groepering van de gemeenschappen in gewesten, die gewoonlijk samenvallen met de indeling in provincies. Elk gewest heeft een eigen bestuur en voor de gewestbesturen staat een duidelijk werkprogramma op papier.

Naast datgene wat er op papier staat is er een feitelijke praktijk van wat er wel en niet gebeurt. Die praktijk gaf de laatste jaren wel eens aanleiding tot de vraag wat het nut van de gewesten eigenlijk nog wel was.

Dat verschil tussen praktijk en papier was een goede aanleiding om vertegenwoordigers van alle gewesten uit te nodigen eens

met elkaar van gedachten te wisselen over de volgende vragen: „Wat zijn de ervaringen met het werk van de gewesten in de laatste twee jaar? Wat loopt goed, wat loopt niet goed? Welke wensen zijn er om het functioneren van de gewesten te verbeteren? Hoe kunnen we dat bereiken?” Over deze vragen hebben we op zaterdag, 2 maart jl. met twintig mensen een zeer levendige discussie gehouden. Daarbij kwamen we tot de algemeen aanvaarde konklusie, dat het regelmatig houden van gewestelijke besprekingen, d.w.z. drie à vier maal per jaar, met vertegenwoordigers van de besturen van alle gemeenschappen uit het gewest bijzonder nuttig is. Die gewestelijke besturenvergaderingen dienen vooral het karakter te hebben van werkbeprekingen over het werk van de gemeenschappen

en bovendien een mogelijkheid te vormen om overleg te plegen over hetgeen er wordt besproken in de Verbondsraad. In een aantal gewesten gebeurt dat op deze manier en ieder was van mening, dat dit als het noodzakelijk minimum-programma voor alle gewesten in het land moet worden beschouwd. Als er daarnaast nog meer werkracht beschikbaar is mogen en kunnen de gewestbesturen natuurlijk best meer dingen doen. Ook dat is geen theorie, maar gebeurt hier en daar in de praktijk. Aan het eind van de vergadering vroegen de deelnemers met nadruk elk jaar zo'n bespreking met vertegenwoordigers van gewestbesturen te houden. Daaruit bleek duidelijk dat we op 2 maart een goede bijeenkomst hadden gehad.

Jan de Leede

BOEKBESPREKING

Handboekje - Vrede met een menselijk gezicht

door dr. W. H. Posthumus-van der Goot

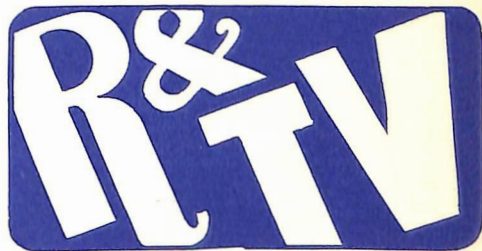
Vrede is niet iets wat vanzelf ontstaat en blijft bestaan - daarvoor moet gewerkt worden. Regeringen doen dit en internationale lichamen en organisaties: ze sleutelen moeizaam aan aspecten van het begrip vrede, waarop de individuele wereldburger geen of nagenoeg geen invloed kan uitoefenen. Maar er zijn ook aspecten van de vrede waaraan kleine groepjes gewone mensen wel iets kunnen doen, betoogt dr. W. H. Posthumus-van der Goot in haar brochure „Handboekje - Vrede met een menselijk gezicht”.

Een kernvraag is voor mevrouw Posthumus waarom het mogelijk is gebleken dat staatkundige eenheden groeiden waarbinnen

voorheen elkaar bestrijdende groepen mensen vreedzaam samenleven, maar dat iets dergelijks op de grotere schaal van landen-groepen, werelddelen, de hele wereld tot dusver niet lukte. Verscheidene van de nationale vredeachtende instellingen zoals de rechtspraak hebben hun internationale pendanten. Er was echter één moeilijkheid, aldus de schrijfster: het vertrouwen ontbrak dat alle landen hun afspraken zouden naleven, moeten naleven. Het gebrek aan vertrouwen holde de Volkenbond uit; na de tweede wereldoorlog maakt het weer het instituut van de Verenigde Naties krachtlozer dan het zou moeten zijn.

Mevrouw Posthumus constateert wel dat vooral de gespecialiseerde VN-dochters zeer goed werk leveren, zoals UNESCO die tot opdracht heeft in de menselijke geest waar toch de oorlogen geboren worden, een bolwerk van de vrede te stichten. Maar bij alle pluspunten op velerlei gebied, constateert zij alom vrede-bedreigend gebrek aan vertrouwen. Trouwens ook weer niet alleen op wereldschaal, maar eveneens in de internationale betrekkingen. Om die laatste vertrouwenscrisis te bekampen beveelt zij aan te pogen meer begrip te hebben voor wat de ander beweegt, wat dr. Boerwinkel „inclusief denken” noemt. En naast de theorie is er de actieve praktijk van het „samenwerk”, dat teams van twee tot negen personen bedrijven om samen een beperkt „goed doel” binnen hun bestaanssfeer te verwezenlijken. Niet alleen dit samen iets bereiken acht de schrijfster belangrijk, maar meer nog het psychologisch gevolg ervan dat het werkt als een voorbeeld en geschokt vertrouwen in de mogelijkheden van het individu herstelt. Zij ziet het „kleine samenwerk” ook als een nuttige oefening voor het steeds omvangrijker samenwerken in vrouwen dat nodig is voor een vrede. En Nederland zou als proefproject van dergelijk samenwerk weer een aanstekelijk voorbeeld kunnen zijn voor de volkerengemeenschap.

De brochure „Handboekje - Vrede met een menselijk gezicht” is voor f 2,50 o.a. verkrijgbaar bij I.A.V. (Internationaal Archief v. d. Vrouwenbeweging), Herengracht 262-266 te Amsterdam of door overschrijving van f 3,50 op postgiro 4598 van het Marie Jungius Fonds, Apollolaan 72 te Amsterdam.

TELEVISIE: NEDERLAND I

12 mei (± 22.30 uur): Samenwerkings-school n.a.v. VOO-Congres op 18 mei; interview o.a. J. C. Brandt Corstius.

26 mei (± 22.30 uur): Nationale Milieu Competitie van de Nederlandse Vereniging „Verenigde Naties”.

RADIO HILVERSUM I

Vrijdag 3 mei 16.45-17.00: **Laat je niks wijsmaken** in dit kwartiertje, maar vindt zelf iets van de commentaren, interviews en informatie van mensen die wat zien in de mens.

Zondag 5 mei 9.45-10.00 u.: **Involloefeningen in humanisme (24)**. Een maandelijks reeks vraaggesprekken waaruit blijken kan hoe verschillend en hoe overeenkomstig diverse mensen het begrip „humanisme” elk voor zichzelf „invullen”. Samenstelling Casper Vogel.

Vrijdag 10 mei 16.45-17.00 u.: **Laat je niks wijsmaken**.

Zondag 12 mei 9.45-10.00 u.: **Moederdag 't is een feest**. Rina Spigt zoekt uit voor wie en waarom in gesprekken met vriend en vooral vijand van dit Heilig Instituut.

in dit nummer:

Hoofdbestuur

pag. 2

Over de komputer

pag. 2

De zaak-Vellekoop

pag. 2

Afscheid van de moeder van het Verbond

pag. 3

In de marge

pag. 3

Zesde internationale congres

pag. 4

Samen overleven

pag. 5

H.S.H.B.

pag. 6

Nieuws uit de gewesten

pag. 7

Boekbespreking

pag. 7

Radio en T.V.

pag. 7

Zieke Boekovski moet vrij

pag. 8

Zieke Boekovski moet vrij

Amnesty International vraagt in een schrijven aan de Russische partijleider Leonid Breznev en president Nikolaj Podgorny de Russische dissidente schrijver en bioloogstudent Vladimir Boekovski (31) vrij te laten.

Boekovski werd in januari 1972 tot een straf van 12 jaar veroordeeld, ondermeer wegens het feit dat hij uitvoerig materiaal over de opsluiting van gezonde politieke dissidenten in Russische psychiatrische inrichtingen aan westerse journalisten verstrekke. In het kamp wordt grote druk op hem uitgeoefend om zijn overtuiging te verloochenen. De autoriteiten hebben Boekovski gedreigd hem naar de beruchte gevangenis in de stad Vladimir over te brengen. Volgens zijn moeder zal Boekovski dit niet overleven daar hij reuma heeft en lijdt aan een leverkwaal. Persoonlijk of schriftelijk contact tussen Boekovski en zijn moeder is erg bemoeilijkt. Mevrouw Boekovski en zijn moeder is erg bemoeilijk. Mevrouw Boekovski vraagt in een telegram aan president Nikolaj Podgorny de plaats van haar stervende zoon achter het prikkeldraad in te mogen nemen „wanneer een menselijk offer noodzakelijk is”.

Amnesty International roept een ieder op de Russische autoriteiten te verzoeken Boekovski vrij te laten. Gegevens zijn verkrijgbaar op de Roetersstraat 34 te Amsterdam, tel. 020-224674.

Humanistisch Opleidings Instituut

In september 1974 begint weer een nieuwe, driejarige cursus voor de opleiding van

Geestelijk raadsman/raadsvrouw en Vormingsleider/leidster

Het Humanistisch Opleidings Instituut heeft als doelstelling het verzorgen van opleidingen voor werkerterreinen, die uit humanistisch gezichtspunt van groot belang voor de samenleving zijn:

- humanistisch geestelijk raadsman/raadsvrouw in bejaardentehuizen, ziekenhuizen, leger en inrichtingen van justitie
- vrijwillige plaatselijke geestelijke verzorging en vorming
- het geven van humanistisch vormingsonderwijs.

De cursus wordt gegeven op zaterdag van 11.00—17.00 uur in Utrecht (schoolvakanties vrij). Naast het introductieweekend in september zijn er nog enkele trainingsweekenden. De opleiding houdt er rekening mee dat de cursisten doorgaans een dagtaak vervullen.

De voornaamste vakken zijn: humanistiek, agogiek, filosofie, groepsdynamica, vormingswerk, training in communicatie, gesprekstechniek, rollenspel, creatief spel e.d. In overleg met docenten en cursisten wordt het programma voortdurend bijgesteld.

Vereisten: leeftijd bij voorkeur niet jonger dan 25 jaar, een diploma (hoger) voortgezet onderwijs en enkele jaren verdere studie of ervaring in de (ped)agogische sektor.

Een toelatingskommissie beoordeelt de aanmeldingen.

Kursusgeld: f 525,— per jaar, inclusief drie weekenden.

Inlichtingen en aanmeldingen bij het Instituut, Oudegracht 152, Utrecht. Telefoon 030-318145.

Ook al is de ledenwerfaktie
achter de rug...

NIEUWE LEDEN

blijven dringend nodig

Mocht U tot dusverre geen gelegenheid hebben gehad
Uw steentje bij te dragen, doe het dan alsnog

NU